

Narodowe Forum Muzyki

Przestrzeń dla piękna

06

maja
sobota
19:00

NFM, Sala Czerwona

Prawykonia

Sebastian Aleksandrowicz – obój, rożek angielski

Tomasz Januchta – kontrabas

Lutostawski Quartet:

Bartosz Woroch – I skrzypce

Marcin Markowicz – II skrzypce

Artur Rozmysłowicz – altówka

Maciej Młodawski – wiolonczela

Program:

Marcin Markowicz (*1979) *Pięć miniatur* na obój i kwartet smyczkowy

Allegro – leggiero

Tempo di valse

Allegro – scherzo

Andante

Allegro – leggiero

Aleksander Kościów (*1974) *Noumen 2* – kwintet na obój i kwartet smyczkowy – prawykonanie

***

Zbigniew Bargielski (*1937) *Po drugiej stronie ciszy* na obój i kwartet smyczkowy

Jan Duszyński (*1976) *Dom Pracy Twórczej* – sekstet na rożek angielski, kwintet smyczkowy oraz taśmę (tekst: Jan Duszyński, głos: Maria Łozińska) – prawykonanie

[90']

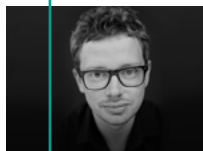
Zamówienie utworów *Noumen 2* – kwintetu na obój i kwartet smyczkowy Aleksandra Kościowa oraz *Dom Pracy Twórczej* – sekstetu na rożek angielski, kwintet smyczkowy oraz taśmę Jana Duszyńskiego dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego w ramach programu „Kolekcje” – priorytet „Zamówienia kompozytorskie”, realizowanego przez Instytut Muzyki i Tańca.

instytut muzyki i tańca

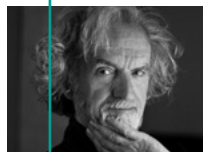

**Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego**

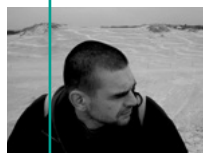
Przed koncertem zapraszamy na spotkanie z kompozytorami, a po koncercie na projekcję filmu wydanego na płycie DVD Lutostawski Quartet.

M. Markowicz

Z. Bargielski

A. Kościów

J. Duszyński

Wieczór kameralnych prawykonań

Artur Bielecki

Program dzisiejszego koncertu w całości został poświęcony polskiej muzyce współczesnej. W XX w. wyrobiła sobie ona w świecie dobrą markę, przede wszystkim za sprawą tak wybitnych indywidualności, jak Karol Szymanowski, Grażyna Bacewicz, Witold Lutosławski, Andrzej Panufnik, Aleksander Tansman, Krzysztof Penderecki czy Henryk Mikołaj Górecki. Wielu polskich kompozytorów działało i nadal działa za granicą, rozstawiając rodzimą kulturę. Można się pokusić o stwierdzenie – bez obawy o zbyt górnolotny ton – że ziarno rzucone na glebę polskiej muzyki u progu XX w. przez Karola Szymanowskiego i Mieczysława Karłowicza wydało obfity plon. Obecnie obserwujemy dalszy rozwój polskiej muzyki współczesnej, reprezentowanej przez różne pokolenia kompozytorów.

Dzisiejszy koncert jest właśnie takim fragmentarycznym portretem rodzimej muzyki. Atrakcją wieczoru bez wątpienia będą aż dwa prawykonania (dzieła Kościowa i Duszyńskiego). Premiery zawsze wywołują dreszczyk emocji, czekamy na nie w napięciu. Rodzi się pytanie: jaką muzykę usłyszymy i czy uznamy ją za taką, z którą pragniemy obcować?

Zanim jednak przejdziemy do prawykonań, warto zwrócić uwagę na utwór kompozytora – seniora w tym gronie, Zbigniewa Bargielskiego – który w tym roku obchodzi swoje osiemdziesiąte urodziny. Zbigniew Bargielski należy do największych osobowości muzyki polskiej. Kontakt z jego muzyką jest zawsze przeżyciem wyjątkowym, pozostawiającym na długo ślad w pamięci słuchacza. Zapewne będzie tak również dzisiaj. Artysta urodził się w Łomży w 1937 r. W młodości początkowo studiował prawo, a później zwrócił się ku kompozycji. Jego mistrzami byli wybitni polscy kompozytorzy: Tadeusz Szeligowski oraz Bolesław Szabelski. Dyplom uzyskał w 1964 r., potem jeszcze studia uzupełniał w Paryżu u Nadii Boulanger, a także w Grazu. Muzykę Zbigniewa Bargielskiego zna publiczność w Europie, Stanach Zjednoczonych, w Australii i w Ameryce Południowej. Jego utwory zostały docenione m.in. przez Międzynarodową Trybunę Kompozytorów UNESCO w Paryżu. Mieszka w Wiedniu, wykłada na akademiach muzycznych w Bydgoszczy i Krakowie.

Duże znaczenie w twórczości Bargielskiego ma muzyka kameralna. Już same kwartety smyczkowe zostały opatrzone ciekawymi tytułami, przykładowo *I Kwartet smyczkowy* „Alpejski”, *Trzeci* „Martwa natura

z krzykiem”, *Piąty* „Czas, który minął”, *Szesty* „Dramatyczny”. W grupie tych kompozycji znajduje się *Po drugiej stronie lustra* na klarnet i kwartet smyczkowy. Jak stwierdza autor: „*Po drugiej stronie lustra* napisaniem dla znanego klarnecisty niemieckiego Eduarda Brunnera i Kwartetu Wilanów”. Andrzej Chłopecki zauważał: „Kwartetowa twórczość Zbigniewa Bargielskiego jest wybitnym rozdziałem muzyki polskiej lat nie tylko ostatniego ćwierćwiecza wieku XX, ale i pierwszej dekady wieku XXI”. Znakomity krytyk określił dzieło jako „minikoncert na klarnet i miniorkiestrę smyczkową”. Tego wieczoru utwór ten zabrzmiał w wersji na obój i kwartet smyczkowy, którą kompozytor opatrzył tytułem *Po drugiej stronie ciszy*.

Aleksander Kościów (rocznik 1974) urodził się w Opolu. Jest kompozytorem i altowiolistą, wykładowcą Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie. Istotną częścią jego twórczości artystycznej jest pisarstwo – opublikował kilka powieści. Oprócz kompozycji i altówki studiował etnologię oraz filologię klasyczną. Utwór *Noumen 2* na obój i kwartet smyczkowy jest jego najnowszym dziełem. Tytuł nawiązuje wprost do greckiego pojęcia oznaczającego „rzecz samą w sobie”, pojęcia używanego w filozofii Kanta. Charakteryzując ogólnie strukturę utworu, kompozytor stwierdza: „Formalnie ma budowę dość segmentową, kolejne segmenty przechodzą płynnie, a łączy je pewien motyw i kilka mechanizmów fakturotwórczych i stylistycznych. Materiał płynnie oscyluje między pewnym rodzajem atonalności, rozszerzonej tonalności i tonalności bliskiej systemowi dur-moll”.

Warto zwrócić uwagę na to, że w pewnym momencie partia wiolonczeli zyskuje cechy perkusyjne (instrument jest uderzany wtedy pałką do kottów). Intrygujące jest również to, że *Noumen 2* zawiera swobodną recytację osobliwego wiersza „w języku, którego nie ma”. Kluczowe dla kompozycji są nastrój, atmosfera, a także pewna sugestia twórcy, że materiał muzyczny pochodzi z jakiegoś bliżej nieokreślonej, nie naszej kultury, „z jakiegoś odmiennego etnosu”. Jak zauważa autor: „Ogólnie utwór nie jest zbyt energetyczny (poza jednym niezbyt obszernym wezbraniem ekspresyjnym), miewa predylekcję do prowadzenia opowieści muzycznej raczej w trybie *fermata* niż *stringendo*”. Kompozycja trwa około piętnastu minut.

Jan Duszyński (rocznik 1976) urodził się w Warszawie, jest kompozytorem piszącym często muzykę teatralną i filmową (stworzył muzykę m.in. do filmu *Jack Strong* w reżyserii Władysława Pasikowskiego). Studia kompozytorskie odbył pod kierunkiem Stani-

stawa Moryty w Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie; studiował też w nowojorskiej Juilliard School of Music w klasie Christophera Rouse'a. Tego wieczoru usłyszymy prawykonanie sekstetu zatytuowanego *Dom Pracy Twórczej*, przeznaczanego na obój (rozek angielski), kwintet smyczkowy i nagrany głos. Tekst utworu, czytany przez Marię Łozińską, a napisany przez samego kompozytora, składa się z dwóch części, które zostały przedzielone fragmentami instrumentalnymi. Całość trwa około trzynastu minut, a tekst, zgodny z intencją kompozytora, został przeczytany bez emocji i jest pozbawiony aktorskiej „interpretacji”. Pojawia się w tym dziele pewna „idea obsesyjności”, której podstawą jest określony motyw, prezentowany na początku i powracający w toku utworu, funkcjonujący później w otoczeniu innych myśli muzycznych na zasadzie „polifonii motywów”.

Najmłodszy w tym gronie twórca, Marcin Markowicz (rocznik 1979), jest jednocześnie drugim skrzypkiem zespołu Lutostawski Quartet. To korzystna sytuacja dla kompozytora: grać w profesjonalnym, cenionym zespole kameralnym. Nie dziwi więc zainteresowanie artysty muzyką kameralną. Ma w tej dziedzinie osiągnięcia: jego *III Kwartet smyczkowy* został zamówiony i wykonany przez znakomity Kwartet Śląski. Dzisiaj postuchamy innego jego dzieła – *Pięciu miniatur* na obój i kwartet smyczkowy.

Sebastian Aleksandrowicz

Absolwent Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie w klasie oboju S. Malikowskiego i T. Wojnowicza. Od 1996 r. występuje jako solista orkiestry Teatru Wielkiego – Opery Narodowej w Warszawie, w latach 2007–2014 był pierwszym oboistą Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Wrocławskiej. Współpracował z takimi zespołami, jak: Philharmonie der Nationen w Hamburgu, Sinfonia Varsovia, NFM Filharmonia Wrocławska, NFM Orkiestra Leopoldinum, Orkiestra Kameralna Wratislavia, Orkiestra Akademii Beethovenowskiej, Sinfonietta Cracovia, Morphing Chamber Orchestra, Wiener Walzer Orchestra, Tokyo Solisten, Concerto Avenna, Gruppo di Tempera, Royal String Quartet, Lutostawski Quartet, Kwartet Camerata i The Hilliard Ensemble. Jest członkiem Amadeus Wind Ensemble. Jako solista lub kameralista występował w Polsce, Hiszpanii, Niemczech, Austrii, Rosji i Japonii. Ponadto koncertował z takimi artystami, jak J. Gallardo, T. Akasaka, A. Scholl, M. Zdunik, Ł. Długosz, K. Budnik-Gatząka, J. Jakowicz czy A. Szymczewska. W 2016 r. wraz z A. Kasperkiem dokonał światowego prawykonania

Interludiów na obój i fagot W. Lutostawskiego. Jest wykładowcą i współorganizatorem Międzynarodowego Festiwalu Kameralistyki Ensemble w Książu.

Tomasz Januchta

Gry na kontrabasie uczył się w klasie K. Jendrysiaka i A. Mysińskiego. Ukończył Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina w Warszawie. Otrzymał II nagrodę w Ogólnopolskim Konkursie Kontrabasowym w Elblągu oraz wyróżnienie w Ogólnopolskim Konkursie Kontrabasowym im. A.B. Ciecchańskiego w Poznaniu. Jest kontrabasistą w Orkiestrze Filharmonii Narodowej w Warszawie. Występuje solo, a także współpracuje z zespołami kameralnymi, takimi jak kwintet smyczkowy Transemble, Royal String Quartet, Meccore String Quartet, Lutostawski Quartet, Chain Ensemble, oraz z orkiestrami z kraju i zagranicy. Jako kameralista występował w wielu festiwalach, m.in. BBC Proms, Kwartesencji, Warszawskiej Jesieni, Wielkanocnym Festiwalu Ludwiga van Beethovena, Musica Polonica Nova, Chopin i jego Europa, Ensemble czy Q'arto Mondì. Jest wykładowcą na Międzynarodowym Festiwalu Kameralistyki Ensemble im. Księżnej Daisy. Komponuje i improwizuje muzykę do filmów i video-artu oraz dla teatru.

Lutostawski Quartet

Zespół odwołujący się swoją nazwą do wielkiego kompozytora XX w. – Witolda Lutostawskiego – jest jednym z wiodących polskich kwartetów. Wystąpił na wielu festiwalach, takich jak m.in. Warszawska Jesień, Wratislavia Cantans, Klarafestival w Brukseli, International Ankara Music Festival w Turcji, Hong Kong Arts Festival, Tongyeong International Music Festival w Korei Południowej, World Music Days, Jazztopad. Zespół grał w renomowanych salach koncertowych na całym świecie, współpracował z paryskim IRCAM – Centre Pompidou, koncertował z G. Ohlssonem, K. Kennerem, B. Canino, M. Lethikiem, T. Akasaką, E. Indjicem, R. Groblewskim, A. Bauerem oraz z wybitnymi jazzmanami, takimi jak: K. Wheeler, J. Taylor, U. Caine, B. Delbecq. Kwartet wykonuje głównie muzykę XX i XXI w., skupia się przy tym na popularyzacji muzyki polskiej, m.in. W. Lutostawskiego, K. Szymanowskiego, P. Mykietyna, a także M. Markowicza – jednego z członków grupy. Lutostawski Quartet działa jako jeden z zespołów Narodowego Forum Muzyki we Wrocławiu.

Zdjęcia na pierwszej stronie:

M. Markowicz, fot. Łukasz Rajchert, zdjęcia pozostałych kompozytorów – archiwum artystów

Lutostawski Quartet, fot. Łukasz Rajchert

Organizator:

Partner:

NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia, współprowadzona przez:

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.